

Poštivanje novinarskih standarda na portalima u Koprivničko-križevačkoj i Virovitičko-podravskoj županiji

Špiranec, Ana

Undergraduate thesis / Završni rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University North / Sveučilište Sjever**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:122:870692>

Rights / Prava: [In copyright/Zaštićeno autorskim pravom.](#)

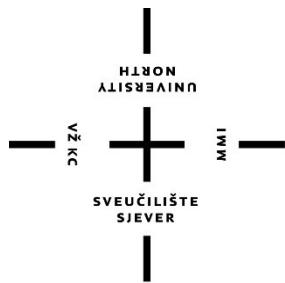
Download date / Datum preuzimanja: **2024-05-17**

Repository / Repozitorij:

[University North Digital Repository](#)

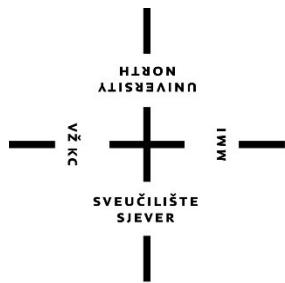
Sveučilište Sjever

Završni rad br. 229_NOV_2022

Poštivanje novinarskih standarda na portalima u Koprivničko-križevačkoj i Virovitičko-podravskoj županiji

Ana Špiranec, 0336035986

Koprivnica, rujan 2022. godine

Sveučilište Sjever

Odjel za komunikologiju, medije i novinarstvo

Završni rad br. 229_NOV_2022

Poštivanje novinarskih standarda na portalima u Koprivničko-križevačkoj i Virovitičko-podravskoj županiji

Studentica

Ana Špiranec, 0336035986

Mentor

doc. dr. sc. Željko Krušelj

Koprivnica, rujan 2022. godine

Prijava završnog rada

Definiranje teme završnog rada i povjerenstva

ODJEL Odjel za komunikologiju, medije i novinarstvo

STUDIJ preddiplomski sveu ilišni studij Komunikologija, mediji i novinarstvo

PRISTUPNIK Ana Špiranec | MATIČNI BROJ 0336035986

DATUM 9. 9. 2022. | KOLEGI Tiskovine i portalni

NASLOV RADA Poštivanje novinarskih standarda na portalima u Koprivničko-križevačkoj i
Virovitičko-podravskoj županiji

NASLOV RADA NA
ENGL. / FRAZ. Compliance with journalistic standards on portals in Koprivnica-Križevačka and
Virovitica-Podravina counties

MENTOR Željko Krušelj | ZVANJE docent

ČLANOVI POVJERENSTVA 1. doc. dr. sc. Lidija Dujlić, predsjednica

2. doc. dr. sc. Krešimir Lacković, član

3. doc. dr. sc. Željko Krušelj, mentor

4. izv. prof. dr. sc. Goran Vojković, zamjenski član

5.

Zadatak završnog rada

BROJ 229_NOV_2022

OPIS

Pristupnica ima zadatak obrazložiti način djelovanja i tržišnu strategiju hrvatskih lokalnih portala. Za primjer će uzeti dva najčitanija portala u Koprivničko-križevačkoj županiji, ePodravini i Podravski.hr, te jedan u Virovitičko-podravskoj županiji, ICV. Naglasak treba biti na dominantnim rubrikama i tekstovima na tim portalima, kako bi analizirala poštivanje usvojenih novinarskih standarda. Riječ je o širem rasponu dobre prakse, od iskazivanja autorstva pa do medijskih postulata istinitosti, točnosti, nepristrandnosti i vjerodostojnosti. Najčitanije rubrike, posebno crnu kroniku, treba i kvantitativno istražiti te objasniti kako ih tretira pojedini portal. Zato je u radu potrebno:

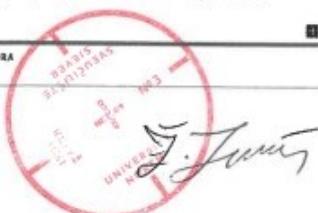
- objasniti ulogu online medija u svjetskim i nacionalnim okvirima, s posebnim naglaskom na način rada i poslovne premisse lokalnih portala;
- postavili istraživačke hipoteze;
- prikupiti sve potrebne informacije o tri navedena portala i detaljno analizirati njihovo izvještavanje u zadanom vremenskom okviru;
- usporediti rezultate prema pojedinim rubrikama;
- napraviti u obje županije odvojene internetske ankete o percepciji tih portala u lokalnoj javnosti;
- iz svega toga izvući adekvatne zaključke.

ZADATAR UBUČEN

9.9.2022.

POTPIS MENTORA

SVEUČILIŠTE
SJEVER

Predgovor

Od malih nogu sam bila znatiželjno dijete, morala sam znati sve što se događa oko mene te sam po prirodi osoba koja voli analizirati i u svemu tražiti neko dublje ili skriveno značenje. Moj prvi dodir s nekim oblikom novinarstva bio je u osnovnoj školi u Pitomači. Bila sam član novinarske skupine koja je radila na školskom časopisu, Preradoviću. Iako tada nisam imala pojma što želim biti kad odrastem, drago mi je da me put doveo do Sveučilišta Sjever i da sam sada tu gdje jesam.

Ovom prilikom najprije želim zahvaliti svojem mentoru Željku Krušelju na kritikama, savjetima i potrebnom usmjerenu. Također želim zahvaliti i ostalim profesorima koji su mi tijekom moga preddiplomskog studija prenijeli potrebno znanje te uvijek bili spremni pružiti pomoć. Ipak, najviše želim zahvaliti svojoj obitelji, prijateljicama i dečku na strpljenju i potpori na mojoj putu kroz ove tri godine.

Sažetak

U ovom završnom radu glavna tematika je novinarska etika, poštivanje novinarskih standarda izvještavanja te povjerenje čitateljstva lokalnih portala Virovitičko-podravske i Koprivničko-križevačke županije: ePodravine, Podravskog.hr i ICV portala. Rad je podijeljen na teorijski dio, analizu sadržaja i odvojene ankete za čitateljstvo Virovitičko-podravske i Koprivničko-križevačke županije. Prva metoda istraživanja koja je provedena je analiza sadržaja, gdje je ispitano poštivanje novinarskih standarda izvještavanja, broj objava, teme koje prevladavaju i navođenje izvora. Druga metoda istraživanja je bila provođenje anketnih upitnika, koji su napravljeni preko Google obrasca. Anketama su ispitani stavovi građana lokalnih portala i njihove čitateljske navike. Dobiveni rezultati su pokazali kako je crna kronika najčešća tema na portalima Koprivničko-križevačke županije. Također, utvrđeno je da su lokalni portali ePodravina, Podravski.hr i ICV najpraćeniji i najčitaniji u Koprivničko-križevačkoj i Virovitičko-podravskoj županiji prema ispitanim skupinama.

Ključne riječi: novinarstvo, etika, lokalni portali, profesionalni standardi izvještavanja

Summary

In my final work, the main topics are journalistic ethics, respecting the standards of journalism while reporting and the readers trust in the local portals of Virovitica-Podravina and Koprivnica-Križevci County: ePodravina, Podravski.hr and ICV. The paper is divided into a theoretical part, content analysis and separate surveys for the readers of Virovitica-Podravina and Koprivnica-Križevci County. The first research method that I used was content analysis, where I examined local medias respect for journalistic standards of reporting, number of publications, prevailing topics and citing sources in. The second research method was conducting survey questionnaires, which were made online using the Google Form method. Through the surveys I examined the opinions of citizens of local portals and their reading habits on a daily basis. The obtained results showed that the negative news is the most common kind of news on the portals of Koprivnica-Križevci County. Also, it was proven that local portals ePodravina, Podravski.hr and ICV are the most followed and the most read in Koprivnica-Križevci and Virovitica-Podravina County, according to the surveyed groups.

Keywords: journalism, ethics, local media, professional journalistic standards of reporting

Popis korištenih kratica

ICV Informativni centar Virovitica

HND Hrvatsko novinarsko društvo

Sadržaj

1.	Uvod.....	1
2.	Novinarska etika	3
2.1.	Kodeks časti hrvatskih novinara	4
2.2.	Zakon o elektroničkim medijima	5
2.3.	Profesionalni standardi novinarskog izvještavanja	6
2.3.1.	<i>Istinitost</i>	6
2.3.2.	<i>Poštenje</i>	7
2.3.3.	<i>Točnost</i>	7
2.3.4.	<i>Uravnoteženost</i>	7
2.3.5.	<i>Nepristranost</i>	8
3.	Online novinarstvo.....	9
4.	Analiza sadržaja ICV, Epodravine i Podravski.hr portala	10
4.1.	Općenito o portalima i prikaz naslovnih stranica analiziranih portala.....	10
4.1.1.	<i>ICV</i>	10
4.1.2.	<i>ePodravina</i>	11
4.1.3.	<i>Podravski.hr</i>	12
4.2.	Broj ukupnih objava i učestalost tema ICV-a, ePodravine i Podravskog.hr portala ...	13
4.2.1.	<i>Broj objava analiziranih portala</i>	13
4.2.2.	<i>Broj objava po temama</i>	13
4.3.	Navedeni izvori i autora objava	15
4.4.	Poštivanje novinarskih standarda izvještavanja na ICV-u, ePodravini i Podravskom.hr portalu	16
5.	Anketa	19
5.1.	Anketna pitanja	19
5.1.1.	<i>Pitanja za Virovitičko-podravsku županiju</i>	19
5.1.2.	<i>Pitanja za Koprivničko-križevačku županiju</i>	19
5.2.	Rezultati ankete za čitateljstvo Virovitičko-podravske županije	20
5.3.	Rezultati ankete za čitateljstvo Koprivničko-križevačke županije	25
6.	Zaključak.....	31
7.	Literatura.....	34
	Popis slika	35
	Popis tablica	36
	Popis grafikona	37

1. Uvod

Od samih početaka medijskog djelovanja novinar se susreo s moralnim dvojbama i izazovnim reakcijama na njegova izvještavanja. Iako se mnogo piše i raspravlja o novinarskoj etici, novinari se još uvijek učestalo nalaze u konfliktnim situacijama kada se suoče s etičkim pitanjima. Urednica jednih hrvatskih novina izjavila je 1998. godine kako je etika u hrvatskim medijima upitna samo kada se čitatelji žale na objavljen tekst. „Tada smo prisiljeni razgovarati o njemu“, priznala je (Malović, Ricchiardi i Vilović 2007: 27-28). Još uvijek postoje mnogi mediji koji rade pod pritiskom političke stranke ili određene utjecajne društvene skupine. Novinarstvo kao takvo žrtvuje istinu i etiku u zamjenu za promicanje nečijih interesa i stavova.

Glavna tematika ovoga završnog rada je novinarska etika i poštivanje novinarskih standarda koji vode kvalitetnijem i moralnijem novinarstvu. Glavni fokus su lokalni portali koji djeluju na području Virovitičko-podravske i Koprivničko-križevačke županije, a to su ICV, Podravski.hr i ePodravina. U prvom dijelu rada objasnila sam pojam novinarske etike i osvrnula se na Kodeks časti i na Zakon o elektroničkim medijima koji je usko vezan s novinarskim standardima izvještavanja. S obzirom na to da su u središtu ovog rada portali, definirala sam pojam i ključne karakteristike mrežnog, odnosno *online* novinarstva.

Nakon teorijskog dijela, analizirala sam sadržaj portalja ICV, Epodravina i Podravski.hr te provela anketni upitnik da ispitam razinu zadovoljstva čitateljstva lokalnih portalja Virovitičko-podravske i Koprivničko-križevačke županije. Svrha analize i ankete bila je prikupiti odgovore na sljedeća postavljena istraživačka pitanja:

1. Kakve teme prevladavaju na portalima?
2. Jesu li portali transparentni kada je riječ o navođenju izvora i autora?
3. Poštuju li se profesionalni novinarski standardi izvještavanja?
4. Koji portali su najpraćeniji u Virovitičko-podravskoj i Koprivničko-križevačkoj županiji?
5. Koliko često se čitatelji lokalnih portalja Virovitičko-podravske i Koprivničko-križevačke županije informiraju na portalima?
6. Smatruju li se ICV, ePodravina i Podravski.hr nepristranim medijima?

Struktura rada je napravljena tako da prati istraživačka pitanja. Dio je istraživačkih pitanja namijenjen analizi sadržaja, a drugi dio anketnom upitniku. U radu su postavljene i dvije hipoteze koje se ispituju u analizi sadržaja portalja:

H1: Na lokalnim portalima, ICV-u, ePodravini i Podravskom.hr, prevladavaju političke teme i crna kronika.

H2: Portali ePodravina i Podravski.hr više poštuju novinarske standarde izvještavanja od ICV portala.

Anketni je upitnik proveden s namjerom da se ispita povjerenje čitateljstva, odnosno da se ispita koliko često se ispitanici informiraju preko portala i koji su portali kojima oni najviše vjeruju. Također, ispitala sam njihove stavove o nepristranosti portala, velikoj količini tekstova koji pripadaju crnoj kronici te manjku subjektivnih žanrova poput kolumni, komentara, reportaža i sl. Na kraju završnog rada nalazi se zaključak, u kojem su sumirani svi dobiveni rezultati i stećena znanja tijekom pisanja rada. Na kraju ću se osvrnuti na istraživačka pitanja i hipoteze koje su postavljene na početku samog rada.

2. Novinarska etika

Etika je pokušaj utvrđivanja što je ispravno, a što ne. U novinarstvu se etika sastoji od određenih pravila i smjernica koje pokušavaju novinare usmjeriti da donose ispravne i humanije odluke u svojem novinarsko djelovanju (Malović, Ricchiardi i Vilović 2007: 47).

„Novinarska etika profesionalna je etika novinarskog poziva. Prema toj etici novinar mora poštivati svakoga čovjeka. A to znači kada piše o nama da nas nikada ne smije iskorištavati, kao da smo neka stvar ili predmet“ (Poler 1998: 29).

Novinarska djelatnost je djelatnost koja služi javnosti. Kako bi novinar vjerodostojno obavljao svoju dužnost, on mora djelovati sukladno s medijskom etikom, koja uključuje poštivanje Kodeksa časti hrvatskih novinara (2009.), Zakona o medijima (2013.) i Zakona o elektroničkim medijima (2021.). Osim toga, novinar mora usvojiti i neka određena načela ponašanja profesionalnog novinarstva koja se provode na međunarodnoj razini i koja se odnose na karakteristike i osobine koje novinar mora posjedovati. Novinari moraju zapamtiti da je etika neodvojiva od novinarske profesije, na njoj počiva sustav načela svakodnevnog novinarskog djelovanja (Ivanuš 2021: 74).

Sloboda medija je jedna od najvažnijih stvari koje su potrebne novinaru da bi svoj posao mogao raditi moralno i uz praćenje etičkih načela. Bez potpune slobode kod izvještavanja, novinar je vrlo često primoran ispunjavati nečije uvjete i zadovoljavati tuđe interes, zbog kojih profesionalna načela novinarske profesije padaju u drugi plan. Sloboda medija je u pravilu povezana s demokracijom u društvu i građanskim pravima. Čak i u zemljama u kojima je razina slobode visoka, uvjeti za ispunjavanje profesionalnih kriterija ipak su otežani zbog erozije novinarstva, koja je prouzročena pojmom senzacionalizma, žutog tiska i tabloidizacije (Malović, Ricchiardi i Vilović 2007: 37-38). Danas je najbitnije biti prvi i postići ekskluzivnost. Zbog takve situacije u svijetu i u Hrvatskoj, novinari su sve češće primorani kršiti etička načela. Temeljna ljudska prava na slobodu i privatnost sve se više izravno ili neizravno krše.

Deontologija novinarstva je znanost koja obuhvaća skup načela koja određuje novinarska struka i njezina publika, dakle njezini potrošači. Ona također obuhvaća i društveno odgovorno poslovanje kojem je cilj promicanje općeg dobra i stvaranje pozitivnog utjecaja u društvu. Značenje riječi deontologija je dužnost koja je ključni dio moralnosti i etike (Bertrand 2007: 10). Prema Bertrandu, novinar treba poštovati život, biti solidaran, iskren i transparentan, ne smije zloupotrebljavati druge, prisvajati tuđa dobra i mora paziti da ne nanosi drugima nepotrebnu bol (Bertrand 2007: 45).

Denis McQuail, britanski teoretičar masovne komunikacije i profesor na sveučilištu u Amsterdamu, odredio je nekoliko bitnih smjernica na kojima se temelji novinarska etika (Malović, Ricchiardi i Vilović 2007: 48):

1. Istinitost i točnost;
2. Nepristranost i poštenje;
3. Poštovanje osobnosti i privatnosti;
4. Nezavisnost kod pojedinih interesa;
5. Društvena odgovornost;
6. Poštovanje zakona;
7. Moral, pristojnost i dobar ukus.

Neke od McQuailovih smjernica se poklapaju sa stavkama Kodeksa časti koji je sastavilo HND. Iako postoje smjernice i kodeksi, koji su zabilježeni na papiru i koji preporučuju određeno ponašanje i poštivanje nekih pravila, veoma često se novinarska etika zanemaruje. Novinari moraju zadovoljiti javnost, svoje urednike, novinarsku etiku i svoje vlastite moralne principe, stoga su pod velikim pritiskom.

2.1. Kodeks časti hrvatskih novinara

Hrvatsko novinarsko društvo je oformilo dokument Kodeks časti hrvatskih novinara kako bi saželi dužnosti i prava koje novinarska struka obuhvaća. Kodeks časti je stupio na snagu 27. studenoga 2009. godine na 50. skupštini Hrvatskog novinarskog društva u Opatiji. On sadržava pravo novinara na slobodu govora i iznošenje stavova te novinarski poziv. Također, sadrži i načela koja se odnose na način na koji novinar treba izvještavati i iznositi informacije, temeljna ljudska prava koja mora poštivati i ni u kojem slučaju kršiti, sposobnost donošenja vlastitog suda te odgovornost koju urednik posjeduje.¹

Međutim, kršenje Kodeksa časti ne dovodi do težih sankcija već samo do moralnih, zbog čega se učestalo krši. Kršenje kontrolira novinarsko društvo, a ne država. Poštivanje kodeksa ovisi o mediju, uredniku pa i samom novinaru, na njima je da djeluju po svojoj savjesti (Ivanuš 2021: 73).

¹ Kodeks časti hrvatskih novinara, poveznica: <https://www.hnd.hr/kodeks-casti-hrvatskih-novinara1> (pristupljeno 11.8.2022.)

Prema Kodeksu časti novinar treba izvještavati točno, istinito i vjerodostojno. On mora braniti temeljna ljudska prava svih građana bez obzira na rasne, spolne, religijske, socijalne, nacionalne razlike ili neke druge raznolikosti. Novinar uvijek mora paziti da očuva dostojanstvo, ugled, slobodu i privatnost pojedinca, a posebno djece i maloljetnika koji pripadaju u najosjetljiviju i najranjiviju skupinu u društvu. Također, novinarska je dužnost da oprezno i uravnoteženo izvještava o tragedijama, nesrećama ili ratu, samoubojstvu, sudskim postupcima i političkim sukobima.²

2.2. Zakon o elektroničkim medijima

Zakon o elektroničkim medijima je zakon koji je 2009. godine stupio na snagu, no uz neke izmjene i dopune zamijenio ga je zakon koji je donesen 1. listopada 2021. godine. Zakon o elektroničkim medijima inačica je već postojećeg Zakona o medijima, no Zakon o elektroničkim medijima je *lex specialis* u odnosu na Zakon o medijima koji je opći zakon donesen 7. srpnja 2013. godine i koji obuhvaća šire područje medija. Zakon o elektroničkim medijima je, pak, poseban zakon koji nadjačava opći zakon jer svoj fokus stavlja na pojedine teme i područja. Opseg Zakona o elektroničkim medijima obuhvaća sve pravne i fizičke osobe koje kreiraju audio i audiovizualni medijski sadržaj, koriste platforme za objavu videozapisa i izvršavaju usluge elektroničkih publikacija putem interneta.³

Zakon o elektroničkim medijima izriče kako je novinarima elektroničkih medija osigurana potpuna sloboda izražavanja i sloboda odabira i organizacije vlastitog programa. Međutim, elektroničke publikacije koje se odnose na portale i ostale internetske platforme koje služe za javno informiranje građana, zabavu i edukaciju ili obrazovanje imaju i određene obaveze koje moraju ispunjavati. Prema članku 15., neke od tih obaveza su⁴:

1. Objava točnih informacija i poštovanje ljudskih prava i temeljnih sloboda;
2. Doprinos slobodnom oblikovanju mišljenja, edukaciji i zabavi te sveobuhvatno i objektivno informiranje publike;

² Kodeks časti hrvatskih novinara, poveznica: <https://www.hnd.hr/kodeks-casti-hrvatskih-novinara1> (pristupljeno 11.8.2022.)

³ Zakon o elektroničkim medijima, poveznica: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_10_111_1942.html (pristupljeno 10.8.2022.)

⁴ Isto (pristupljeno 11.8.2022.)

3. Njegovanje hrvatske kulture i poticanje hrvatskog naroda da budu dio kulturnog života;
4. Poticanje međunarodne solidarnosti, demokratske slobode, zaštite okoliša i ravnopravnosti između muškarca i žene;
5. Također, promicati ravnopravnost nacionalnih manjina i osoba s invaliditetom te djecom s poteškoćama u razvoju.

S druge strane, elektroničke publikacije imaju i određena ograničenja i zabrane. Članak 24. nalaže kako nije dopušteno objavljivati sadržaj koji šteti dostojanstvu pojedinca, nemoralan ili pornografski sadržaj, sadržaj koji poziva na bilo kakve kriminalne radnje ili nasilje. Promoviranje konzumacije duhanskih proizvoda, lijekova, droge, alkohola ili drugih sredstva koje mogu izazvati ovisnost je također zabranjeno. Nije dopušteno ni objavljivati sadržaj koji na bilo kakav način negativno utječe na fizički, mentalni ili moralni razvoj ili zdravlje maloljetnika.⁵

2.3. Profesionalni standardi novinarskog izvještavanja

Profesionalni su standardi izvještavanja kojih se novinari moraju držati kod obavljanja novinarskog posla: istinitost, poštenje, točnost, uravnoteženost i nepristranost. Navedeni kriteriji imaju veliki značaj kad je riječ o povjerenu publike i vjerodostojnosti medijske poruke. Oni jednak vijede za sve vrste novinarstva, tradicionalno i mrežno. U mrežnom novinarstvu, novinarski standardi se lakše krše, s obzirom na brzinu kojom se informacije plasiraju publici. Nerijetko se medijski sadržaj objavljuje prije provjere podataka, izvora ili same smislenosti novinarskog teksta. Odgovornost je jedna od važnih vrijednosti koje novinar posjeduje, dakle on mora biti odgovoran za svoj rad, spreman prihvati moguće kritike i posljedice.

2.3.1. Istinitost

Istinitost se odnosi na istinito iznošenje činjenica u novinarskom tekstu, bez izostavljanja bitnih informacija, te uz dodavanje potrebnog konteksta kako bi čitatelj imao kompletnu sliku neke priče ili događaja. Ako vijest nije istinita, ona nije vijest (Malović 2005: 19). Istinitost je temelj

⁵ Zakon o elektroničkim medijima, poveznica: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_10_111_1942.html (pristupljeno 10.8.2022.)

Isto (pristupljeno 11.8.2022.)

novinarstva i to je jedan od najvažnijih standarda koje novinar mora poštivati, ni pod koju cijenu novinar ne smije izvrgavati istinu.

2.3.2. Poštenje

Kod izvještavanja, novinar ne smije biti subjektivan, ne smije iznositi svoj sud ili stajalište. Događaj koji opisuje mora prikazati što preciznije i na vjerodostojan način, bez predrasuda. On mora kritički prosuditi situaciju i informacije koje prikupi (Malović 2005: 25). Osim toga, novinar bi trebao izbjegavati teme u kojima ima osobni ili finansijski interes i iz koje može izvući neku posebnu korist.

2.3.3. Točnost

Novinar ima dužnost javnosti dati točne, potpune i provjerene informacije.⁶ Sve iznesene informacije i činjenice u novinarskom tekstu moraju biti točne, a to se odnosi i na gramatičku i pravopisnu točnost (Malović 2005: 31). Osobna imena moraju biti ispravno napisana, ako dođe do greške na novinaru je da to ispravi na propisan način. Prije objave teksta, na novinaru je da provjeri tekst i provjeri moguće tipfelere.

2.3.4. Uravnoteženost

Novinarski tekst mora imati ravnotežu, kada se izvještava o nekom sukobu, na novinaru je da vjerodostojno, nepristrano i neutralno izvještava o tom sukobu uz jednak prikaz suprotnih strana i njihovih različitih točka gledišta. Nužno je da novinar ima više od jednog izvora informacija, također vrlo je bitno da novinar temeljito provjeri svoje izvore i informacije koje je prikupio (Malović 2005: 37). Naslovi u novinarskom tekstu trebaju biti upečatljivi, ali umjereni bez pretjerivanja ili izvrstanja priče kako bi se činila atraktivnija nego što u stvari jest.

⁶ Kodeks časti hrvatskih novinara, poveznica: <https://www.hnd.hr/kodeks-casti-hrvatskih-novinara1> (pristupljeno 12.8.2022.)

2.3.5. Nepristranost

Nepristranost se, kao i uravnoteženost, odnosi na neutralno izvještavanje. Novinar ne smije biti pristran, iznositi svoje osobne stavove te pokazati naklonost prema jednoj strani. U novinarskom tekstu čitatelj mora dobiti potpunu sliku o nekom događaju ili sukobu, uz potreban kontekst i bez dodanih uljepšavanja (Malović 2005: 42). Nepristranost treba razlikovati od uravnoteženosti, zbog toga što se uravnoteženost odnosi na dodjelu jednakog prostora suprotnim stavovima dok se nepristranost odnosi na isključivanje vlastitih stavova i prosudbe. Novinar treba pojedince, s različitim idejama, mišljenjima i interesima pokušati promatrati s odmakom kada o njima piše.

3. Online novinarstvo

Online novinarstvo je ono koje se odnosi na objavljivanje novosti i informacija na World Wide Webu ili na drugim internetskim servisima. To uključuje novosti od strane tradicionalnih izvora, kao što su novine, televizija, magazini, te novosti koje prenose netradicionalni izvori poput internetskih provajdera, internetskih oglasa, web magazina, društvenih mreža, blogova, vlogova i ostalih (Brautović 2011: 15). U današnje vrijeme *online* novinarstvo nudi raznovrsne mogućnosti kao nikad prije, poput neograničenog prostora za medijski sadržaj te objavu videozapisa, audiozapisa ili mnoštvo fotografija uz tekstualni dio.

U 1998. godini *online* novinarstvo je doživjelo svoj nagli porast i od tada bilježi konstantan rast. Osim medija koji izvještavaju na državnoj razini, sve više su se počeli pojavljivati i lokalni portalni (Brautović 2011: 25).

Neke od ključnih karakteristika *online* novinarstva su (Brautović 2011: 44):

1. Neposrednost;
2. Interaktivnost;
3. Multimedijalnost;
4. Nelinearnost;
5. Povezivanje poveznicama;
6. Arhiviranost;
7. Participacija korisnika.

Navedene su karakteristike glavne prednosti *online* novinarstva i razlog zašto se većina korisnika okrenula upravo *online* medijima. Korisnici mogu birati sadržaj koji ih zanima, oni biraju kada i gdje žele čitati vijesti ili druge novinarske forme. Postoji mnoštvo portala koji na različite načine plasiraju iste teme za različitu publiku, svako može pronaći nešto za sebe.

Od digitalnog doba i pojave *online* novinarstva konkurentnost je znatno porasla, a društvene mreže i portalni sve više zamjenjuju tradicionalne medije. Reutersova istraživanja u 2017. godini pokazala su da su upravo oni postali prvi izvor informiranja građana u Hrvatskoj. Digital News Report, Reutersov institut za novinarstvo, objavio je podatke koji pokazuju da 91 posto njihovih ispitanika koristi *online* medije, koji uključuju i društvene mreže, kao izvor informiranja. Dok njih 79 posto konzumira sadržaj preko televizije, 48 posto preko tiskanih medija, a 28 posto preko radija (Kovačić 2021: 27). To znači da *online* mediji prevladavaju u velikoj mjeri.

4. Analiza sadržaja portala ICV, ePodravine i Podravski.hr

Metodom analize sadržaja istražit ću poštivaju li ePodravina, Podravski.hr i ICV (skraćeno od Informativni centar Virovitica) novinarske standarde profesionalnog izvještavanja te općenito smjernice novinarske etike koju propisuje HND. Također, analizirat ću dnevni broj objava i teme koje prevladavaju te koliko često se potpisuju autori i navode izvori informacija.

Svrha je istraživanja prikazati kako se lokalni portali odnose prema etici novinarstva, odnosno jesu li kod izvještavanja istiniti, točni, nepristrani, pošteni te pišu li uravnoteženo i transparentno. Nakon provedene analize moći ćemo usporediti portale Koprivničko-križevačke županije s portalom Virovitičko-podravske županije.

4.1. Općenito o portalima i prikaz naslovnih stranica analiziranih portala

U ovom dijelu rada, riječ je o ICV-u, ePodravini i Podravskom.hr, koji su ujedno i najčitaniji portali na svom području. Ukratko ću se osvrnuti na izgled njihovih naslovnih stranica, na strukture portala i rubrike koje sadržavaju. Također ću predstaviti portale uz nekoliko osnovnih činjenica, kao primjerice njihovu povijest, vlasništvo i društvene mreže na kojima su aktivni.

4.1.1. ICV

The screenshot shows the homepage of the ICV portal. At the top is a blue header bar with the ICV logo and navigation links: Aktualno, Crna kronika, Virovitica, Županija, Sport, Hrvatska, Dogadaji, Politika, Iz vjerskog života, PROMO, Fotka dana, Marketing, ICV radio, and Posljednji pozdrav. Below the header is a red navigation bar with links: Aktualno, Crna kronika, Virovitica, Županija, Sport, Hrvatska, Dogadaji, Politika, Iz vjerskog života, PROMO, Fotka dana, Marketing, ICV radio, and Posljednji pozdrav. To the right of the red bar are social media icons for Facebook, Instagram, YouTube, and a search icon. The main content area features a large image of a man speaking at a podium during a conference, with text below it: "Održana početna konferencija projekta izgradnje pet solarnih elektrana u Virovิตici". To the right of this are three smaller images with captions: "Vozač saniteta Davor Deskar noćas spasio život ženi, izvukao ju iz goruće kuće", "Ovogodišnje Rokovo vratilo se u punom sjaju: Proslavu posjetilo nekoliko desetaka tisuća ljudi", and "Naša Mreža dobrote: Prikupljen dio torbi, odjeće i hrane, školarcima treba još tridesetak torbi ili rukšaka".

Slika 4.1.1.1. Prikaz naslovne stranice ICV portala

ICV je lokalni portal Virovitičko-podravske županije i grada Virovitice. Taj je portal, zajedno s Virovitičkim listom i radijom, u sklopu medijske kuće Informativni centar Virovitica d.o.o, čiji je vlasnik grad Virovitica. Što se tiče izgleda portala, on je pregleđan, jednostavan i lako se snalaziti po njemu. Istiće se po svojoj crvenoj boji koja ukrašava stranicu i logo. Gornja traka sadrži neke od najvažnijih rubrika: Aktualno, Crna kronika, Virovitica, Županija, Sport, Hrvatska, Događaji, Politika, Iz vjerskog života te promo i oglasni prostor.⁷

4.1.2. ePodravina

Slika 4.1.2.1. Prikaz naslovne stranice ePodravine

Lokalni portal ePodravina, koji obuhvaća područje Podravine i Prigorja, nalazi se u vlasništvu tvrtke Kosinus, čiji je vlasnik Mario Kos. Za razliku od ICV portala, ePodravina ima manje pregleđnu strukturu, međutim ima veći izbor rubrika koji mogu biti od znatne koristi građanima. Tu su, primjerice, podatci o liječnicima i stomatolozima, restoranima, dežurnim ljekarnama pa i o lokacijama nadzornih kamera za brzinu u prometu. Glavne rubrike koje se još sastoje od padajućih rubrika su: Naslovica, Vijesti, Crna kronika, Sport, Lifestyle, rubrika s fotografijama i

⁷ ICV.hr, poveznica: <https://www.icv.hr/> (pristupljeno 15.8.2022.)

videozapisima, rubrika gdje čitatelji mogu najaviti događaj za koji smatraju da portal treba popratiti. Osim što ima raznoliku ponudu tema i rubrika, portal je aktivran i na velikom broju društvenih mreža, kao što su: Twitter, Facebook, Instagram, Pinterest, Vimeo, LinkedIn i YouTube.⁸

4.1.3. Podravski.hr

Slika 4.1.3.1. Prikaz naslovne stranice portala Podravski.hr

Podravski.hr je lokalni portal koji je nastao kao digitalna verzija lokalnog tjednika Podravski list. Portal pripada medijskoj kući Planmedia, koja je osnivač i izdavač Podravskog lista, u vlasništvu Mladena Švace. Kao i ePodravina, glavni fokus mu je Koprivničko-križevačka županija, ali zahvaća i rubno područje Varaždinske i Virovitičko-podravske županije. Što se tiče izgleda samog portala, naslovna stranica se u velikoj mjeri razlikuje od ICV-a i ePodravine. Izbornik rubrika se nalazi na lijevoj strani i skriven je. Također, ima znatno manji broj rubrika, ukupno njih sedam: Aktualno, Lifestyle, Zdravlje i život, Sport, Lov i ribolov, Osmrtnice i Promotivni članci. Podravski.hr je aktivran na Facebooku, Instagramu i YouTubu.⁹

⁸ Epodravina.hr, poveznica: <https://epodravina.hr/> (pristupljeno 15.8.2022.)

⁹ Podravski.hr, poveznica: <https://podravski.hr/> (pristupljeno 15.8.2022)

4.2. Broj ukupnih objava i učestalost tema ICV-a, ePodravine i Podravskog.hr portala

U sljedećem će dijelu analize sadržaja, prikazati broj objava i učestalost tema na ICV, ePodravini i Podravskom.hr portalu u tjedan dana. Kako bih provela usporedbu i ustanovila koji portal objavljuje najviše tekstova i koje teme prevladavaju na kojem portalu. Za analizu učestalosti neke teme, koristila sam uobičajene rubrike koje su najčešće na većini portala.

4.2.1. Broj objava analiziranih portala

Analizu broja objava prikazat će u tablici, a datum praćenja broja dnevnih objava je tjedan dana, od 15. kolovoza do 21. kolovoza 2022. godine.

Portal	Broj objava (N)
ICV	154
ePodravina	130
Podravski.hr	135

Tablica 1. Broj objava analiziranih portala

Tablica 1 prikazuje kako je najviše objava u tjedan dana objavio ICV portal, ukupno njih 154, dok je najmanji broj objava imao portal ePodravina, ukupno 130 objava. Podravski.hr je u spomenutih tjedan dana objavio 135 novih objava.

4.2.2. Broj objava po temama

Analiza objava po temama je također napravljena od 15. kolovoza do 21. kolovoza 2022. godine. Kao mjerilo za analizu uzela sam neke od najučestalijih tema i rubrika koje se pojavljuju na analiziranim portalima te općenito u *online* medijima. Neka od korištenih tematskih područja preuzeala sam iz istraživanja Siniše Kovačića, u kojima je on također analizirao broj objava portala, ali na društvenoj mreži Facebook. U njegovom istraživanju najviše su zastupljene teme koje su vezane uz zabavu i šoubiznis, sport, politiku, životni stil i crnu kroniku (Kovačić 2021: 164). Tematska područja koje sam koristila za analizu su: Crna kronika, Politika, Zabava, Sport, Gospodarstvo, Promotivni članci, Životni stil, Kultura i kategorija Ostalo, u kojoj se nalaze tekstovi koji ne pripadaju odabranim temama i najmanje su zastupljeni. Neke od tema koje pripadaju kategoriji Ostalo najčešće su bili tekstovi obavijesnog karaktera koji imaju informativnu

vrijednost za lokalnu zajednicu analiziranih portala. Potrebno je napomenuti da su teme koje spadaju pod Ostalo, a nisu dovoljno zastupljene, vezane uz zdravstvo, znanost i školstvo, religiju, kolumnе i komentari, tehnologija i sl. Također, Siniša Kovačić je provodio istraživanje na nekim od najčitanijih *mainstream* portala, dok je moja analiza provedena na lokalnim portalima Virovitičko-podravske i Koprivničko-križevačke županije. Zbog velikog broja objava, tekstove sam svrstavala pod određene teme na temelju njihovih naslova i naslovne fotografije.

Teme	Portali			
	ICV	ePodravina	Podravski.hr	Svi portali
	Broj objava (N)			
Crna kronika	11	40	52	103
Politika	13	2	6	21
Zabava	26	22	11	59
Sport	35	14	18	67
Gospodarstvo	16	20	20	56
Promo	3	4	1	8
Životni stil	13	9	16	38
Kultura	16	2	7	25
Ostalo	21	17	4	42
Ukupno	154	130	135	416

Tablica 2. Broj objava na analiziranim portalima prema temama

U Tablici 2 možemo vidjeti da na ICV portalu najviše prevladavaju objave vezane uz sportsku tematiku, a druga po redu zastupljenija tema je Zabava s 26 objava. Osim navedenih tema, vrlo su zastupljene i teme Kultura, Gospodarstvo, Životni stil i Ostalo. Najmanje ima Crne kronike i promotivnih tekstova.

Portali Koprivničko-križevačke županije imaju sličan raspored objava po temama, a najzastupljenija im je tema Crna kronika. Najviše objava koje pripadaju u Crnu kroniku objavio je portal Podravski.hr, s ukupno 52 teksta, dok je ePodravina objavila nešto manje, ukupno 40 tekstova. Pomalo je to iznenađujuće za Podravski.hr jer na svojem portalu ne sadrži rubriku Crna kronika, već se tekstovi takve tematike nalaze pod rubrikom Aktualno.

Osim Crne kronike, ePodravina i Podravski.hr imaju i podosta objava koje pripadaju u rubrike Gospodarstvo i Sport. Portal ePodravina ima više tekstova koji pripadaju u rubriku Zabava, dok Podravski.hr ima nešto više objava koje pripadaju pod tematiku Životni stil. Kod oba su portala

najmanje zastupljene političke teme, kao i one koje su vezane uz kulturu. U tjedan dana ePodravina je objavila četiri promotivna članka, a Podravski.hr samo jedan.

Kada analiziramo učestalost neke teme prema svim analiziranim portalima, najveći broj objava ima rubrika Crna kronika (N=103), a zatim rubrike Sport (N=67), Zabava (N=59) i Gospodarstvo (N=56).

4.3. Navedeni izvori i autora objava

Kako bi čitatelji stekli povjerenje u medije, vrlo je važno da znaju tko se nalazi iza objava koje čitaju te da je novinarski tekst temeljen na vjerodostojnim izvorima. U sljedećoj analizi, zbog prevelike količine tekstova, odlučila sam uzeti tekstove unutar 48 sati, dakle dva dana, kako bih provjerila koliko često analizirani portali potpisuju svoje tekstove te navode izvore. Analizirani tekstovi odabranih portala objavljeni su 20. i 21. kolovoza 2022. godine

Tekstovi su podijeljeni prema četiri kategorije, ovisno o navođenju izvora i autora teksta. To su tekstovi gdje autor nije potписан, tekstovi gdje je autor potписан imenom i prezimenom, tekstovi gdje je autor potписан inicijalima te tekstovi gdje je sadržaj preuzet s drugog portala ili stranice.

Izvor/autor teksta	Portali		
	ICV	ePodravina	Podravski.hr
	Broj objava (N)		
Nepotpisan autor	14	27	7
Autor potписан imenom i prezimenom	0	13	33
Autor potписан inicijalima	20	0	0
Preuzeto s drugog portala ili stranice	1	0	0
Ukupno	35	40	40

Tablica 3. Prikaz navedenih izvora i autora objava analiziranih portala

Rezultati prikazuju kako je ICV portal najmanje transparentan kada je riječ o potpisivanju svojih tekstova. Od ukupno 35 tekstova inicijalima je potpisano njih 20, dok ih je 14 nepotpisano, odnosno kao autor je naveden ICV portal. Samo jedan tekst od ukupno 35 ima kao izvor navedenu stranicu Hrvatskog autokluba.

S druge strane, portal ePodravina ima 27 nepotpisanih tekstova, međutim ima 13 tekstova gdje su autori objava potpisani imenom i prezimenom. Nema tekstove preuzete s drugih portala ili tekstove koji su potpisani samo inicijalima.

Podravski.hr je od tri analizirana portala najtransparentniji te ima ukupno 33 potpisanih objava s imenom i prezimenom autora, od sveukupnih 40 objavljenih tekstova. Samo sedam tekstova je potpisano imenom portala.

4.4. Poštivanje novinarskih standarda izvještavanja na ICV-u, ePodravini i Podravskom.hr portalu

Tragedije i situacije gdje su ugroženi ljudski životi i imovina za medije i novinare veliki su ispit, koji se odnosi na poštivanje novinarske etike i pisanje na objektivan i uravnotežen način. Takve teme su od velikog javnog interesa, tako da su i jako značajne za medije. Novinari kod izvještavanja o takvim temama moraju biti pažljivi jer rade u opasnim i neočekivanim uvjetima pa se izlažu raznim nepredvidivim situacijama i prijetnjama koje mogu utjecati na njihov način izvještavanja (Barović 2011: 120). Zato se najčešće kršenje novinarskih, ali i etičkih standarda događa kod izvještavanja o „osjetljivim“ temama, kao što su prometne nesreće, nasilje u obitelji, samoubojstva, ubojstva, ratne tragedije itd.

Novinarski standardi izvještavanja su jedan od najznačajnijih faktora ako mediji žele zadržati svoje čitateljstvo, ali i steći njihovo povjerenje. U sljedećem dijelu rada, analizirat ću tekstove unutar tjedan dana koji pripadaju u crnu kroniku na odabranim lokalnim portalima. Analizirani tekstovi su objavljeni u razdoblju od 15. do 21. kolovoza 2022. godine. Odabrala sam temu crne kronike zbog najveće zastupljenosti na analiziranim portalima, što se može iščitati iz Tablice 2. Varijable koje sam odabrala za istraživanje su pet novinarskih standarda izvještavanja: istinitost, točnost, poštenje, nepristranost i uravnoteženost.

Novinarski standardi profesionalnog izvještavanja	Portali		
	ICV	Epodravina	Podravski.hr
Istinitost (N)	10	39	49
Točnost (N)	6	25	43
Poštenje (N)	9	37	49

Nepristranost (N)	9	39	49
Uravnoteženost (N)	8	36	46
Ukupan broj tekstova (N)	11	40	52

Tablica 4. Prikaz poštivanja profesionalnih novinarskih standarda izvještavanja na analiziranim portalima kod tekstova koji pripadaju crnoj kronici

Tekstovi koji su bili analizirani su iz Tablice 2 i, kako je rečeno, iz rubrike crna kronika. Kod svakoga novinarskog standarda izvještavanja, u Tablici 4 upisivala sam broj tekstova kod kojih se potpuno poštuje određeni standard. ICV ima ukupno 11 tekstova koji pripadaju u temu crne kronike, ePodravina 40, a Podravski.hr ima 52 teksta.

Rezultati analize su pokazali kako se kod svih analiziranih portala najviše krši novinarski standard točnosti. On se odnosi na točne i provjerene informacije u novinarskom tekstu, no kod analize sam također promatrala i gramatičku i pravopisnu točnost, koja je bila najčešći uzrok kršenja standarda točnosti.

Na ICV portalu od ukupno 11 tekstova, deset tekstova poštuju standard istinitosti, šest tekstova poštuju standard točnosti, devet tekstova poštuju poštenje i nepristranost, a osam tekstova je napisano poštujući standard uravnoteženosti. Osim točnosti, tipfelera i grešaka u tekstu, neki od analiziranih tekstova ICV portala su napisani uz dodavanje vlastitog stava. Tekstovi koji su kršili nepristranost, poštenje i uravnoteženost su tekstovi kojima nedostaje više izvora i prikaza više od jedne strane nekog događaja.

Na portalima Koprivničko-križevačke županije prevladava više tekstova koji pripadaju crnoj kronici, no velik dio analiziranih tekstova ePodravine i Podravskog.hr portala su gotovo identični jer pišu o istom događaju. Također, velik dio tih tekstova sastoji se od samo nekoliko rečenica, što znači da su vrlo kratki, jer su to uglavnom preneseni izvještaji iz Policijske uprave Koprivničko-križevačke županije. Na portalu ePodravina od 40 tekstova njih 39 potpuno poštuje kriterij istinitosti, 25 poštuje kriterij točnosti, 37 je napisano na korektan način, 39 tekstova ne krši standard nepristranosti, a 38 je tekstova napisano posve uravnoteženo. Kod ePodravine sam u tekstu primjetila velik broj tipfelera i pravopisnih pogrešaka, nerijetko je novinar sam donosio sud o nekom događaju, no u većini tekstova postoji više izjava i navedenih izvora informacija.

Kod Podravskog.hr tri su teksta kršila standard istinitosti, dok devet njih nije poštivalo standard točnosti. Kod tekstova koji nisu poštivali navedeni standard, najčešće je kao i kod prethodno analiziranih portala bila učestalost pravopisnih i gramatičkih grešaka, no kod Podravskog.hr portala zamijetila sam velik broj tipfelera i grešaka i u samom naslovu. Od 52 teksta, 49 njih je poštivalo standard poštenja i nepristranosti, a 46 njih je bilo napisano uravnoteženo.

Prema rezultatima možemo zaključiti kako se na analiziranim portalima uglavnom poštuju novinarski standardi izvještavanja, osim standarda točnosti, gdje greške nisu bile prevelike, no standard nije bio potpuno poštovan. Podravski.hr je imao neke veće greške jer su se nalazile u samom naslovu, koji je prvo što čitatelj uoči prije nego što klikne na sam tekst. Zbog prevelike brzine koja je danas zahtijevana od *online* medija, novinari veoma često objave tekst bez dodatne provjere. Većina tekstova sadrži službene izvore i povjerljive činjenice. Nijedan tekst nema manipulativan naslov, niti se u naslovu koristi *clickabit*, kojem je svrha privući čitatelja da otvorи tekst. Svi tekstovi su napisani na informativan ili deskriptivan način, što znači da ne zbumuju publiku niti su senzacionalističke prirode. Potrebno je napomenuti da je deskriptivan naslov onaj koji sadržava citate koji se izravno referiraju na neki dio novinarskog teksta, a najčešće se koristi neka važna izjava glavnih aktera, svjedoka ili službenih osoba (Kovačić 2021: 90-91).

5. Anketa

Nakon analize sadržaja, odlučila sam provesti dvije ankete kako bih prikupila mišljenja i stavove građana iz Virovitičko-podravske i Koprivničko-križevačke županije. Ankete su napravljene u digitalnom obliku preko Google obrasca, a obje ankete se sastoje od nekoliko kratkih pitanja. Cilj anketa bio je ispitati čitatelje što misle o lokalnim portalima svoje županije, koje portale najviše prate i koliko često. Također, smatraju li portale ICV, ePodravinu i Podravski.hr nepristranim izvorom informiranja, kao i portalima kojima je ključna zadaća informirati građane o aktualnim zbivanjima unutar njihove lokalne zajednice.

S obzirom na to da su dvije ankete, jednu su ispunjavali građani Virovitičko-podravske županije, a drugu građani Koprivničko-križevačke županije. Anketa je podijeljena na društvenim mrežama pa je metodom koncentričnih krugova proslijedena dalje. Svi sudionici ankete su je popunili u razdoblju od 20. do 28. kolovoza 2022. godine. Na kraju sam prikupila 118 odgovora na anketi za Virovitičko-podravsku županiju, a nešto manje, ukupno 88 ispitanika, ispunilo je anketu za Koprivničko-križevačku županiju.

5.1. Anketna pitanja

Na obje su ankete prva dva pitanja s mogućnošću višestrukog odgovora, s ciljem da se ustanovi dob i rod ispitanika.

5.1.1. Pitanja za Virovitičko-podravsku županiju

Anketa za čitateljstvo Virovitičko-podravske županije, sastoji se od 10 zatvorenih pitanja, od kojih je 5 koncipirano na principu višestrukog odgovora dok 4 pitanja sadrže Likertovu skalu, gdje su čitatelji označavali određene izjave ocjenom od 1 do 5. Na samo jednom pitanju se može označiti više točnih odgovora, a odnosi se na portale koje čitatelji najviše prate.

5.1.2. Pitanja za Koprivničko-križevačku županiju

Iako obje provedene ankete imaju istovjetna pitanja, ona za Koprivničko-križevačku županiju ima nešto više pitanja, točnije 13 zatvorenih pitanja. Zbog provedene analize sadržaja i dobivenih rezultata, željela sam ispitati mišljenja ispitanika o crnoj kronici, koja je najzastupljenija tema na portalima ePodravine i Podravskog.hr portala. Anketa je usmjerenja i na stavove građana o navedenim portalima, ePodravini i Podravskom.hr, a ne samo na općenite čitateljske navike

građana Koprivničko-križevačke županije. Od 13 pitanja, 4 pitanja su višestrukog odgovora, jedno je pitanje gdje se može označiti više odgovora i 8 pitanja na principu Likertove skale.

5.2. Rezultati ankete za čitateljstvo Virovitičko-podravske županije

Odgovori ankete u obliku tablice:

SPOL	Broj odgovora (fr)	Postotak (%)
Muško	46	39%
Žensko	72	61%
Ukupno	118	100%

Tablica 5. Spol ispitanika (N=118)

Tablica 5 prikazuje da je anketu ispunilo 46 muških osoba, što je 39%, i 72 ženske osobe, što je 61% od ukupnog broja ispitanika.

DOB	Broj odgovora (fr)	Postotak (%)
18-29	88	74,6%
30-45	15	12,7%
45-60	14	11,9%
60>	1	0,8%
Ukupno	118	100%

Tablica 6. Dob ispitanika (N=118)

Tablica 6 prikazuje dobne skupine koje su ispunjavale anketu. Najviše prevladavaju ispitanici koji pripadaju u dobnu skupinu od 18 do 29 godina, njih 88, što čini 74,6%. Ispitanici koji su u dobnoj skupini od 30 do 45 godina, njih 15, čini 12,7%. Nešto manje ispitanika pripada u dobnu skupinu od 45 do 60 godina, njih 14, što je 11,9%. Samo jedan ispitanik pripada u dobnu skupinu iznad 60 godina, a to čini samo 0,8%. Razlog tome može biti što medijska publika iznad 60 godina pretežito prati tradicionalne medije kao što su televizija i tisk te nisu toliko upoznati s društvenim mrežama i novim medijima.

Informiranje	Broj odgovora (fr)	Postotak (%)
Da	81	68,6%
Ne	3	2,5%

Ponekad	34	28,8%
Ukupno	118	100%

Tablica 7. Informiranje putem lokalnih portala Virovitičko-podravske županije (N=118)

Anketu sam započela od jednostavnijih prema složenijim pitanjima. Nakon općenitih pitanja o dobi i rodu ispitanika, pokušala sam utvrditi prate li ispitanici uopće lokalne portale svoje županije. U Tablici 7 prikazano je kako se samo tri ispitanika ne informiraju preko lokalnih portala, što je zanemarivih 2,5%. Njih 81, što je 68,6%, redovno se informiraju na lokalnim portalima, dok je njih 34 odgovorilo ponekad, što čini 28,8%.

Sljedeće se pitanje odnosilo na to koliko često se ispitanici informiraju preko lokalnih portala.

Učestalost informiranja	Broj odgovora (fr)	Postotak (%)
Svaki dan	46	39%
2 do 3 puta tjedno	48	40,7%
Vrlo rijetko	22	18,6%
Ne pratim lokalne portale	2	1,7%
Ukupno	118	100%

Tablica 8. Učestalost informiranja putem lokalnih portala Virovitičko-podravske županije (N=118)

Tablica 8 prikazuje kako se 46 ispitanika, njih 39% posto, svakodnevno informira preko lokalnih portala. Najviše ispitanika se informira dva do tri puta tjedno, njih 48, što čini 40,7%. Vrlo rijetko se informira njih 22, što je 18,6%, dok je dvoje ispitanika odgovorilo kako ne prate lokalne portale.

Koje portale najčešće pratite?	Broj odgovora (fr)	Postotak (%)
Virovitica.info	22	18,6%
Virovitica.net	18	15,3%
ICV.hr	100	84,7%
Portal 95.7	1	0,8%
Portale na državnoj razini	86	72,8%
Ne pratim	1	0,8%
Ukupno	228	193%

Tablica 9. Najviše praćeni portali u Virovitičko-podravskoj županiji (N=118)

Na pitanje „Koje portale najčešće pratite?“, ispitanici su imali mogućnost označiti više točnih odgovora. Zato je broj odgovora 228, odnosno 193%, iako je samo njih 118 odgovorilo na anketno pitanje. Daleko najpraćeniji je portal prema odgovorima ispitanika ICV. Njih 100 označilo je da najviše čitaju ICV, što je čak 84,7%. Nešto manje, 86 ispitanika, odgovorilo je kako najviše prate portale na državnoj razini, u što spadaju portali poput 24 sata, Index.hr, Večernjeg lista ili Jutarnjeg lista. Ostali lokalni portali Virovitičko-podravske županije, konkretno Virovitica.info, Virovitica.net i Portal 95.7, nemaju veliki broj odgovora. Virovitica.info ima 22 korisnika, Virovitica.net 18, a Portal 95.7 samo jednog korisnika, zbog čega je prema anketnim rezultatima portal s najmanjom praćenosti. Jedna osoba je odgovorila kako ne prati portale općenito, niti lokalne niti na državnoj razini.

Popularnost ICV-a	Broj odgovora (fr)	Postotak (%)
Da	108	91,6%
Ne	9	7,6%
Ostalo	1	0,8%
Ukupno	118	100%

Tablica 10. Pitanje: Smatrate li ICV portal najpopularnijim lokalnim portalom u Virovitičko-podravskoj županiji? (N=118)

Na prethodnom pitanju, ICV portal je dobio 100 odgovora od ukupno 118 ispitanika, kako je jedan od najpraćenijih portala unutar Virovitičko-podravske županije. U tablici 10 prikazano je kako 108 ispitanika, njih 91,6%, ICV portal smatra najpopularnijim u Virovitičko-podravskoj županiji. Ostali ispitanici, njih 9, što čini 7,6%, smatraju kako ICV portal nije najpopularniji, a jedna je osoba odgovorila „ne znam“.

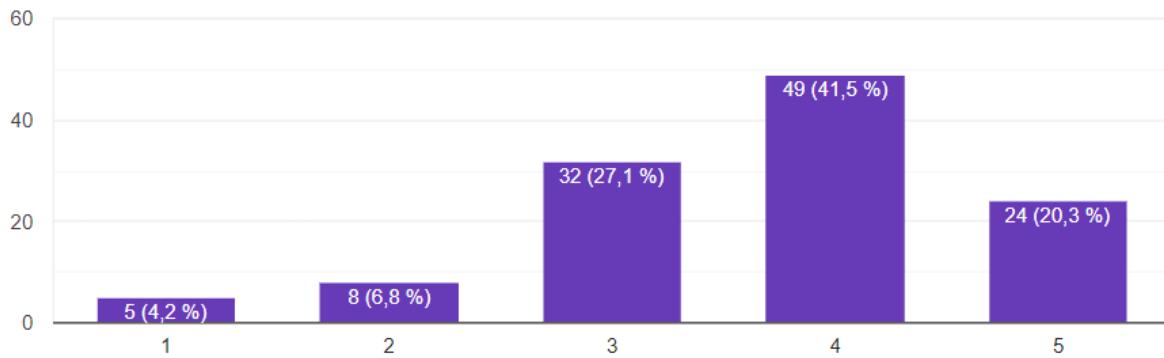
Sljedeća četiri pitanja koncipirana su na principu Likertove skale, gdje su ispitanici ankete morali određene tvrdnje ocijeniti od 1 do 5 prema intenzitetu slaganja s tvrdnjom. Stupanj 1 označavao je „Uopće se ne slažem“, a stupanj 5 „Izrazito se slažem“.

Odgovori ankete u formi grafikona:

7. Virovitičko-podravska županija ima dovoljan broj lokalnih portala koji nude raznovrstan i kvalitetan sadržaj.

 Kopiraj

118 odgovora

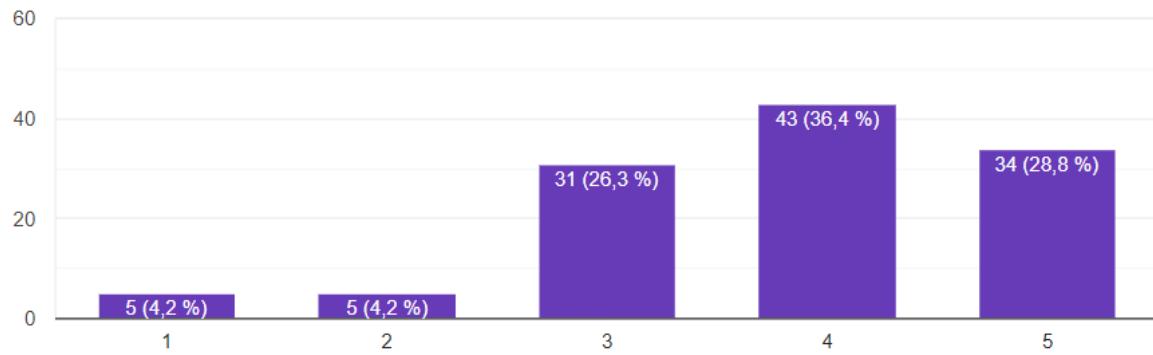
Grafikon 1. Mišljenje ispitanika o lokalnim portalima Virovitičko-podravske županije i kvaliteti njihovih sadržaja (N=118)

Grafikon 1 predstavlja stavove grupe ispitanika o lokalnim portalima i medijskom sadržaju koji plasiraju svojoj publici. Najviše je ispitanika odgovorilo kako se uglavnom slažu s navedenom tvrdnjom, njih 49, što čini 41,5%. Ispitanici koji se izrazito slažu s tvrdnjom da postoji dovoljan broj portala s kvalitetnim i raznovrsnim sadržajem čine 20,3%, dakle njih 24. Velik je broj ispitanika koji nemaju određeno mišljenje, njih 32, što čini 27,1%. Ostali ispitanici se uglavnom ne slažu s tvrdnjom (6,8%), ili se uopće ne slažu (4,2%) te smatraju kako njihovoj županiji manjka portala koji svojim čitateljima nude raznolik i kvalitetan sadržaj.

8. Tekstovi na ICV.hr portalu su većinom obavijesnog karaktera. Služe kao obavijesti za svoju lokalnu zajednicu.

 Kopiraj

118 odgovora

Grafikon 2. Mišljenje ispitanika o tekstovima ICV portala

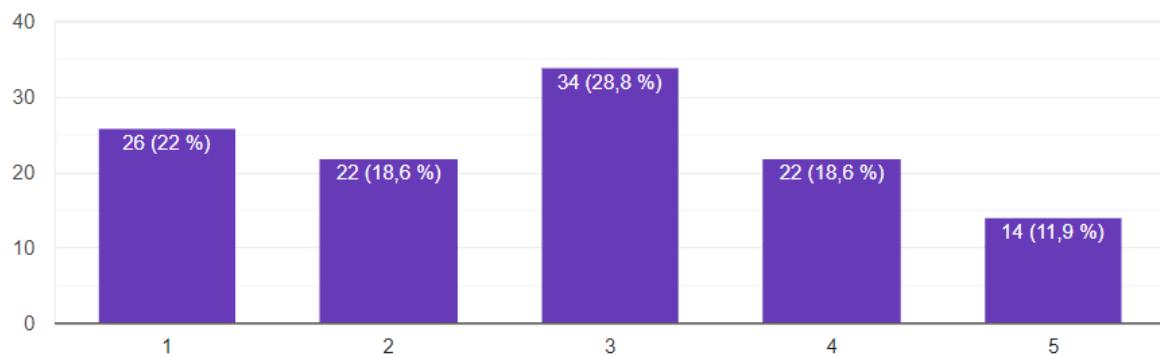
Sljedeća tvrdnja ispitivala je stavove građana o glavnoj svrsi ICV portala, a to je da informira. Grafikon 2 pokazuje kako se većina ispitanika uglavnom složila s tim, njih 43, što je 36,4%.

Izrazito se slaže njih 34, to jest 28,8%, a 31 ispitanika nema određeno mišljenje te se niti slažu niti ne slažu s navedenom tvrdnjom, što čini 26,3%. Najmanje njih smatra kako ICV portal nema primarnu zadaću da njihovi tekstovi služe kao informacije lokalnoj zajednici.

9. ICV.hr portal je nepristran izvor informiranja.

 Kopiraj

118 odgovora

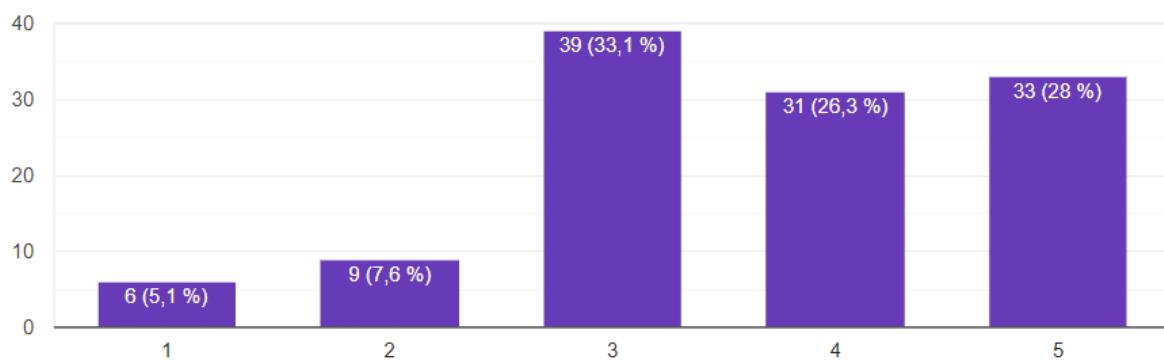
Grafikon 3. Mišljenje ispitanika o nepristranosti ICV portala

Grafikon 3 odnosi se na nepristranost ICV portala, što je jedan od profesionalnih standarda izvještavanja koje novinari moraju poštovati. Rezultati su mješoviti te prikazuju međusobno neslaganje ispitanika. Najviše njih nema određeno mišljenje o navedenoj tvrdnji, 34 ispitanika što je 28,8%. Drugi po redu najčešći odgovor je bio kako se ispitanici izrazito ne slažu s tim da je ICV portal nepristran izvor informacija za svoje građane, čak njih 26, što čini 22%. Najmanje njih (11,9%) odgovorilo je kako izrazito smatraju da je portal nepristran.

10. ICV.hr portalu nedostaju novinarski tekstovi poput kolumni, komentara i sl.

 Kopiraj

118 odgovora

Grafikon 4. Mišljenje ispitanika o nedostatku subjektivnih žanrova na ICV portalu

Grafikon 4 prikazuje kako je grupa ispitanika većinom neodređenog mišljenja, no također velik dio njih izrazio je slaganje s tvrdnjom da ICV portalu manjka subjektivnih žanrova poput osvrta, komentara, kolumni, reportaža, putopisa i sl.

5.3. Rezultati ankete za čitateljstvo Koprivničko-križevačke županije

Odgovori o profilu ispitanika u obliku tablice:

SPOL	Broj odgovora (fr)	Postotak (%)
Muško	36	40,9%
Žensko	52	59,1%
Ukupno	88	100%

Tablica 11. Spol ispitanika (N=88)

Tablica 11 prikazuje spol ispitanika koji su građani Koprivničko-križevačke županije. Od ukupno 88 ispitanih osoba, 36 je muških osoba, a 52 ženske. To znači da, kao i u prethodnoj anketi, prevladava ženski spol, s 59,1%.

DOB	Broj odgovora (fr)	Postotak (%)
18-29	74	84%
30-45	7	8%
45-60	7	8%
60>	0	0%
Ukupno	88	100%

Tablica 12. Dob ispitanika (N=88)

Tablica 12 odnosi se na određivanje dobi ispitanika, a prema tabličnom prikazu možemo uočiti kako uzorak ispitanika nije uravnotežen zbog prevelikog broja ispitanika koji pripadaju dobnoj skupini od 18 do 29 godina, njih 74 od ukupno 88, što čini 84%. Ostale dobne skupine su veoma malo zastupljene ili nezastupljene, u dobnu skupinu od 30 do 45 godina smješteno je sedam ispitanika, a od 45 do 60 također sedam ispitanika, dakle 8%.

Informiranje	Broj odgovora (fr)	Postotak (%)
Da	53	60,2%
Ne	4	4,5%
Ponekad	31	35,2%

Ukupno	88	100%
---------------	----	------

Tablica 13. Informiranje putem lokalnih portala Koprivničko-križevačke županije (N=88)

Tablica 13 opisuje informiranje građana putem lokalnih portala te je najveći broj njih odgovorilo da se informiraju, njih 53 što čini 30,2%. Ispitanika koji se ponekad informiraju ima 31, odnosno 35,2%, a samo četiri njih odgovorilo je kako se ne informiraju preko lokalnih portala.

Učestalost informiranja	Broj odgovora (fr)	Postotak (%)
Svaki dan	19	21,6%
2 do 3 puta tjedno	45	51,2%
Vrlo rijetko	20	22,7%
Ne pratim lokalne portale	4	4,5%
Ukupno	88	100%

Tablica 14. Učestalost informiranja putem lokalnih portala Koprivničko-križevačke županije (N=88)

Nakon što je ustanovljeno informiraju li se ispitanici preko lokalnih portala, trebali su dati odgovor koliko često se informiraju. U Tablici 14 može se uočiti kako se najviše njih informira dva do tri puta tjedno, njih 45, što čini 51,2%. Ostatak ispitanice skupine je odgovorio kako se informiraju svaki dan (21,6%) te kako se informiraju vrlo rijetko (22,7%).

Koje portale najčešće pratite?	Broj odgovora (fr)	Postotak (%)
ePodravina	72	81,8%
Podravski.hr	46	52,3%
Drava.info	35	39,8%
Prigorski.hr	9	10,2%
Križevci.info	2	2,3%
Portale na državnoj razini	49	55,7%
Klikaj.hr	1	1,1%
Ne pratim	3	3,4%
Ukupno	217	246,6%

Tablica 15. Najviše praćeni portali u Koprivničko-križevačkoj županiji (N=88)

U Tablici 15 zbog pitanja koje ispitanicima nudi više mogućnosti broj odgovora veći je od broja ispitanika. Tablica 15 predstavlja popis najprincipijelijih portala među grupom ispitanika, a najveći broj odgovora upućuje na to da je ePodravina najčitaniji portal među ispitanicima, sa 72

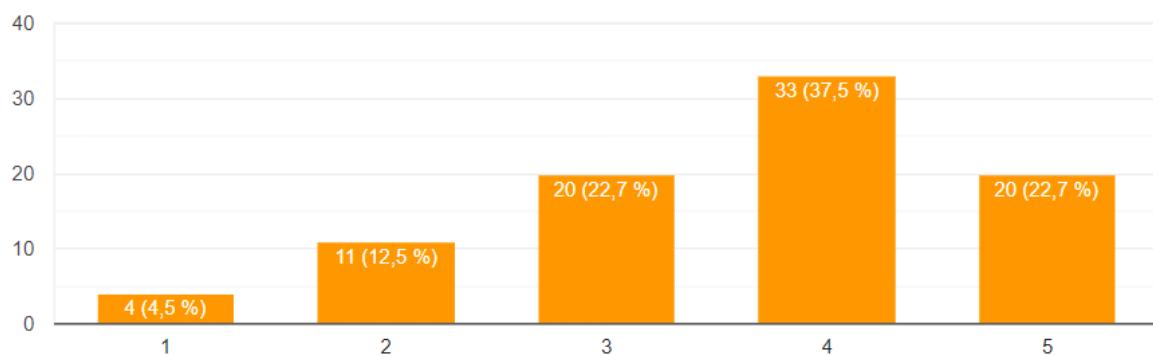
odgovora što je 81,8%. Nakon ePodravine, ispitanici najviše prate državne portale, dok je 46 njih, što je 52,3%, odabralo Podravski.hr kao lokalni portal koji najviše prate. Drava.info je također u znatnoj mjeri bio odabran kao najčitaniji, odabralo ga je 35 ispitanika, što je 39,8%.

Odgovori u formi grafova:

6. Koprivničko-križevačka županija ima dovoljan broj lokalnih portala koji nude raznovrstan i kvalitetan sadržaj.

 Kopiraj

88 odgovora

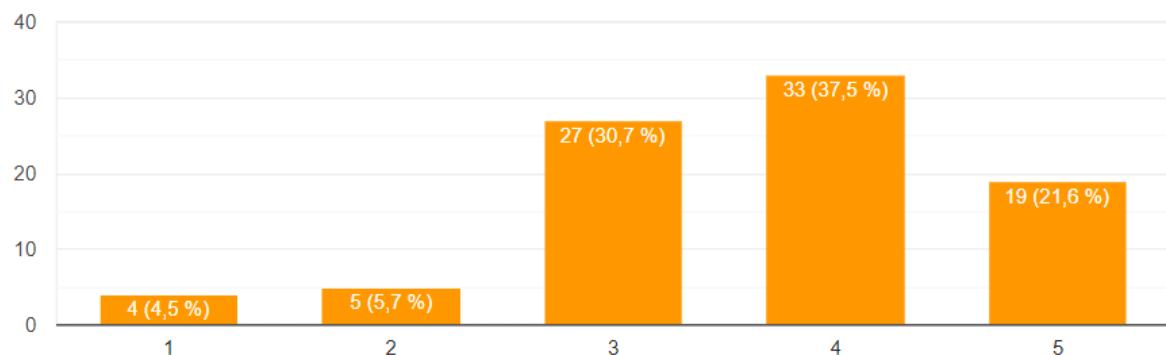
Grafikon 5. Mišljenje ispitanika o količini kvalitetnog i raznovrsnog sadržaja na lokalnim portalima Koprivničko-križevačke županije ($N=88$)

Najveći broj ispitanika uglavnom se slaže da Koprivničko-križevačka županija ima dovoljan broj portala koji objavljaju kvalitetan i raznovrstan sadržaj, njih 33, odnosno 37,5%. Podjednak broj ispitanika, njih 20, izrazito se slaže s tom tvrdnjom te 20 ispitanika nema određeno mišljenje.

7. Na lokalnim portalima Koprivničko-križevačke županije prevladava crna kronika.

 Kopiraj

88 odgovora

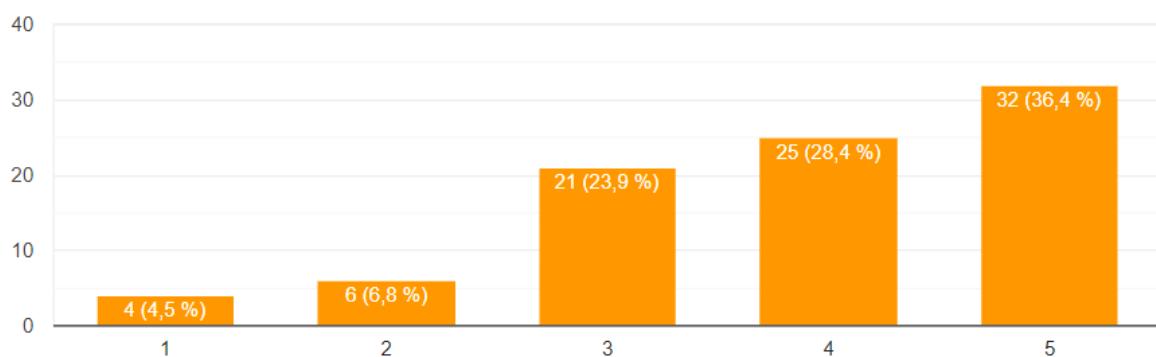
Grafikon 6. Mišljenje ispitanika o prevladavanju crne kronike na lokalnim portalima

U analizi sadržaja u navedenom razdoblju od tjedan dana zabilježeno je prevladavanje crne kronike na portalima ePodravine i Podravski.hr. U anketi je ispitano mišljenje o prevladavanju crne kronike općenito na lokalnim portalima Koprivničko-križevačke županije. Rezultati prema Grafikonu 6 prikazuju kako se ispitanici uglavnom slažu s tvrdnjom da prevladava crna kronika, njih 33, što je 37,5%. Velik dio ispitanika nema određeno mišljenje, a nešto manje se izrazito slaže s navedenom tvrdnjom.

8. Lokalni portalni Koprivničko-križevačke županije nerijetko koriste atraktivne ili bombastične naslove kako bi privukli čitatelje.

 Kopiraj

88 odgovora

Grafikon 7. Prikaz mišljenja ispitanika o korištenju atraktivnih naslova na lokalnim portalima

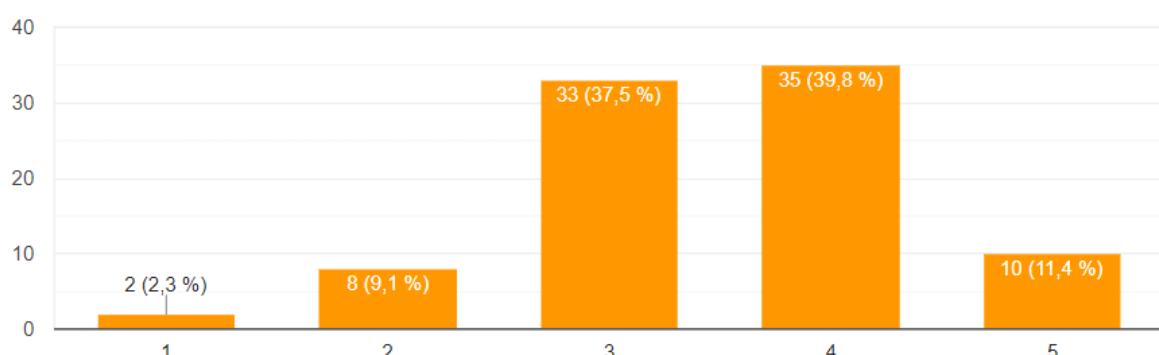
Prema Grafikonu 7 može se zaključiti kako prevladava mišljenje ispitanika da lokalni portali često koriste atraktivne i bombastične naslove kojima je cilj privući što veći broj čitatelja i ostvariti što veću klikabilnost. Od 88, njih 32 se izrazito slažu s navedenom tvrdnjom, što je 36,4%.

Kao i u anketnom upitniku za čitateljstvo Virovitičko-podravske županije, i u ovoj anketi sam željela ispitati mišljenje i o informativnoj funkciji kao primarnom zadatku pojedinih portala.

9. Portal ePodravina ima tekstove koji su većinom obavjesnog karaktera. Služe kao obavijesti za svoju lokalnu zajednicu.

 Kopiraj

88 odgovora

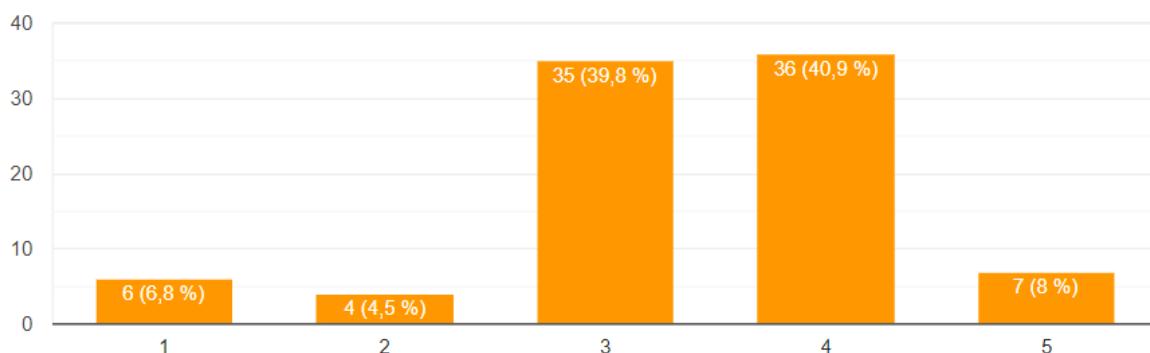
Grafikon 5. Mišljenje ispitanika o tekstovima ePodravine

Grafikon 8 pokazuje kako se velik dio ispitanika slaže s tvrdnjom da portal ePodravina ima primarno informativnu funkciju, no također velik dio njih nema konkretno mišljenje (37,5%) o navedenoj tvrdnji. Najmanje ispitanih osoba smatra kako ePodravina ne objavljuje tekstove koji su većinom obavijesnog karaktera, njih dvije, što je 2,3%.

10. Portal Podravski.hr ima tekstove koji su većinom obavijesnog karaktera. Služe kao obavijesti za svoju lokalnu zajednicu.

 Kopiraj

88 odgovora

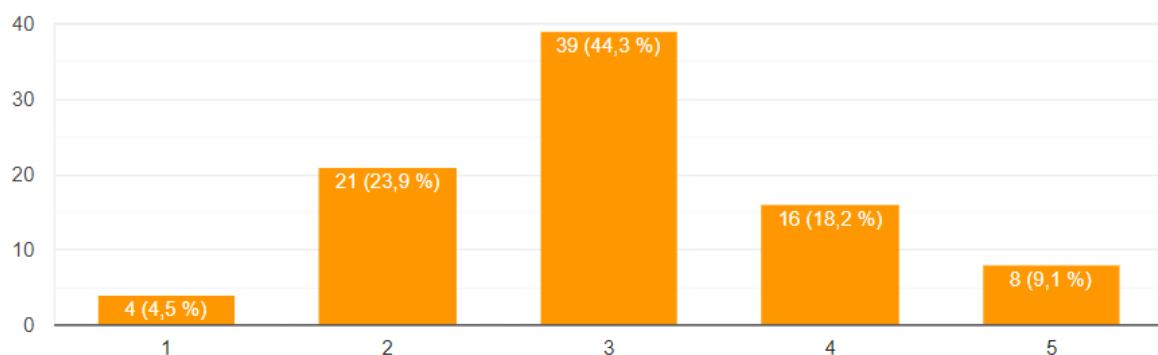
Grafikon 9. Mišljenje ispitanika o tekstovima Podravskog.hr portala

Što se tiče informativnog karaktera tekstova Podravskog.hr portala, mišljenja ispitanika su veoma slična kao i kod portala ePodravine. Velik dio ispitanika slaže se s tvrdnjom, a opet velik dio njih nema određeno mišljenje.

11. Portal ePodravina je za građane nepristran izvor informiranja.

 Kopiraj

88 odgovora

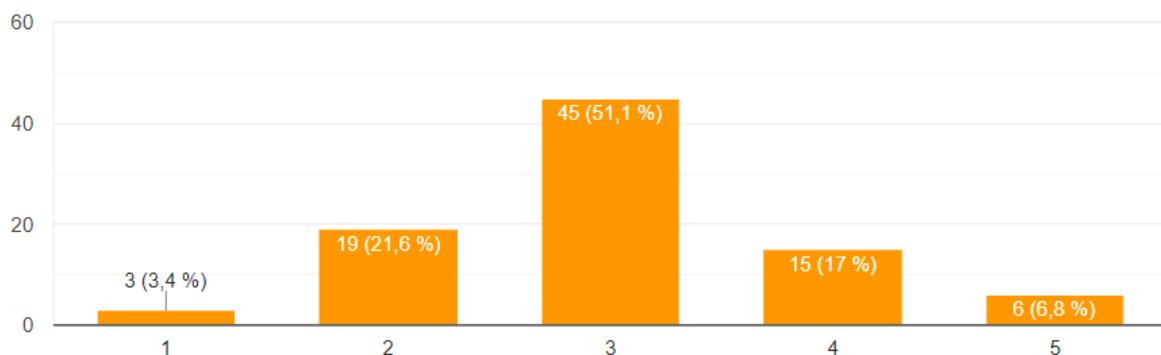
Grafikon 10. Mišljenje ispitanika o nepristranosti ePodravine

Nakon pitanja o funkciji tekstova koje objavljaju portalni, ispitano je mišljenje ispitanika o nepristranosti portala ePodravine i Podravskog.hr. Prema Grafikonu 10 rezultati su podijeljeni, međutim prevladava neodređeno mišljenje s 44,3% odgovora.

12. Podravski.hr je za građane nepristran izvor informiranja.

 Kopiraj

88 odgovora

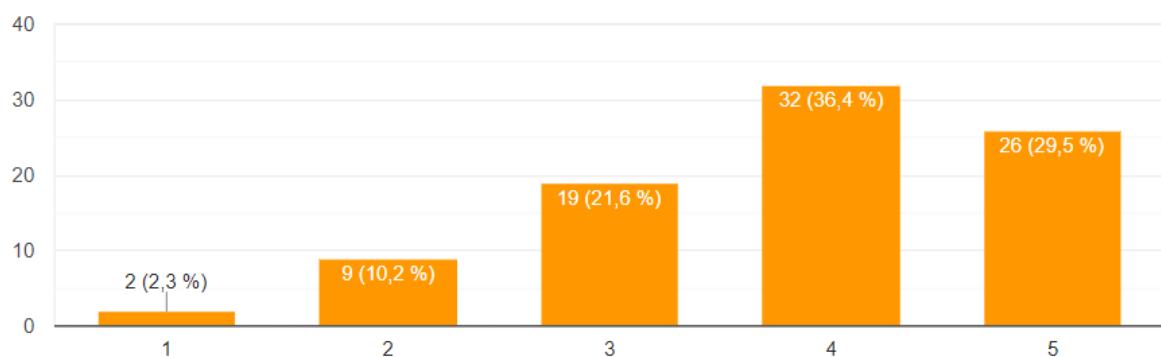
Grafikon 11. Mišljenje ispitanika o nepristranosti Podravskog.hr portala

Što se tiče Podravskog.hr portala, Grafikon 11 prikazuje kao i kod prošle tvrdnje podijeljena mišljenja te najviše ispitanika koji nemaju određeno mišljenje o navedenoj tvrdnji, njih 45, što čini 51,1%.

13. Podravskom.hr i ePodravini nedostaju tekstovi poput kolumni, komentara i sl.

 Kopiraj

88 odgovora

Grafikon 12. Mišljenje ispitanika o nedostatu subjektivnih žanrova

Posljednja tvrdnja se, kao i kod anketnog upitnika za medijsku publiku Virovitičko-podravske županije, odnosila na manjak subjektivnih žanrova na lokalnim portalima. Grafikon 12 prikazuje kako se većina ispitanika slaže s tvrdnjom da nedostaje tekstova koji imaju analitički karakter te tekstovi u kojima novinar daje svoj osvrt na određen događaj.

6. Zaključak

Poštivanje novinarske etike je dužnost svakog novinara i medija u kojem radi. Bitno je to u kontekstu sve veće zasićenosti *online* novinarstva, jer je konkurenca u novinarskoj struci neizmjerna. *Online* mediji polako mijenjaju tradicionalne medije te lansiraju brojne hibridne žanrove, kako bi privukli čitalačku publiku. Iako se novinarstvo mijenja, ono što treba ostati su neka moralna i etička načela koja štite i novinara i osobe ili institucije o kojima on piše. Glavna načela koja trebaju usmjeravati novinara prema ispravnom djelovanju su već dobro znana: poštovanje, istinitost, točnost, nepristranost, transparentnost i uravnoteženost.

Kroz provedenu analizu sadržaja lokalnih portala pokazalo se poštuju li novinarsku etiku koja se veže uz navedena načela te transparentnost kod objava novinarskih tekstova. Osim toga, preko anketnog je upitnika ispitano i čitateljstvo lokalnih portala Koprivničko-križevačke i Virovitičko-podravske županije. Nakon provedenih metodičkih zadataka, dobila sam odgovore na postavljena istraživačka pitanja te mogu zaključiti jesu li početne pretpostavke bile točne.

Analizom sadržaja lokalnih portala, ePodravine, Podravskog.hr i ICV-a dobila sam predodžbu o tome kako portali rade, koje teme najviše prevladavaju, poštuju li se standardi izvještavanja i potpisuju li svoje novinarske tekstove. Zbog premalog broja portala na području Virovitičko-podravske županije koji su aktivni svakodnevno, odabrala sam samo ICV portal koji je i najpoznatiji na tom području. U tjedan dana sam pratila objave i teme koje se ponavljaju na portalima. Rezultati su pokazali kako se na portalima ePodravine i Podravskom.hr portalu najviše piše o crnoj kronici, a druga je najzastupljenija tema bila gospodarstvo. S druge strane, ICV portal je u tjedan dana imao najviše objava koje su pripadale u sportsku tematiku, a nakon sporta dolaze zabavne teme.

U dva dana je napravljena analiza svih novih objava kako bi se ispitala transparentnost portala, potpisivanje autora i navođenje izvora. Portal koji je imao najmanje potpisanih tekstova imenom i prezimenom bio je ICV portal. Na njihovom portalu prevladavaju tekstovi koji su potpisani inicijalima ili nisu potpisani, odnosno potpisani je sam portal. Najtransparentniji portal je Podravski.hr, koji je od 40 analiziranih tekstova imao 33 objave u kojima je autor potpisani punim osobnim imenom. Portal ePodravina ima velik broj tekstova koje potpisuje portal, no ostali tekstovi su im potpisani imenom i prezimenom novinara.

Nakon provedene analize o transparentnosti, istraženo je i poštivanje novinarskih standarda izvještavanja na tekstovima koji pripadaju u crnu kroniku u razdoblju od tjedan dana. Rezultati su pokazali kako se u analiziranih tjedan dana najviše krši standard točnosti, koji se kod analiziranih tekstova najčešće odnosi na greške kod pisanja imena ili pravopisne i gramatičke greške. Ostali

ispitani standardi nisu poštivani u nešto manjoj mjeri. U analiziranim tekstovima nisam primijetila veće kršenje i nepoštivanje novinarske etike.

Nakon analize sadržaja, provedeni su anketni upitnici za medijsku publiku te su rezultati pokazali koliko često se ispitanici informiraju na lokalnim portalima koji su najposjećeniji i smatraju li navedene lokalne portale nepristranim izvorom informacija.

Ispitanici Virovitičko-podravske županije se najčešće informiraju svakodnevno ili dva do tri puta tjedno. Najpraćeniji portal su ICV portal, koji je skupio najveći broj glasova te nacionalni portal koji pripadaju u *mainstream* medije. Ostali manje praćeni su nezavisni portali Virovitica.net i Virovitica-info. ICV portal se također smatra najpopularnijim u županiji, no velik dio ispitanika se ne bi složio s tim da je ICV nepristran portal, s obzirom na to da je portal u vlasništvu grada Virovitice.

Što se tiče portala Koprivničko-križevačke županije, prema ispitanoj skupini pokazalo se kako se lokalni portali najviše prate dva do tri puta tjedno. Najviše praćeni portal je ePodravina, a odmah nakon njega se prate i Podravski.hr i Drava.info, s nešto manje glasova. Također, u velikoj mjeri se prate i nacionalni *mainstream* portali. Ostali manje popraćeni su Prigorski.hr, Križevci.info te Klikaj.hr, koji je regionalni portal. Na pitanje smatraju li portale ePodravinu i Podravski.hr nepristranim, ispitanici nemaju određeno mišljenje po tom pitanju. Rezultati nisu vjerodostojni zbog malog broja ispitanika i osjetne prevage dobne skupine od 18 do 29 godina.

Sažeto rečeno, anketni rezultati zbog neravnopravne zastupljenosti dobnih skupina nisu precizni pokazatelji mišljenja čitateljstva, ali i zbog prevelike količine mješovitih odgovora. No, za sva tri analizirana portala ispitanici se uglavnom slažu s tvrdnjama da u lokalnom *online* novinarstvu nedostaje složenijih subjektivnih žanrova. Za portale Koprivničko-križevačke županije ispitanici smatraju kako prevladava crna kronika, što je ustanovljeno i samom analizom sadržaja. Anketom je također ustanovljeno da lokalni portali Koprivničko-križevačke županije učestalo koriste atraktivne i bombastične naslove kako bi privukli čitatelje.

Nakon završenog istraživanja, početna teza H1 koja glasi: „Na lokalnim portalima, ICV-u, ePodravini i Podravskom.hr, prevladavaju političke teme i crna kronika“ djelomično je točna za koprivničko-križevački slučaj. Na ePodravini i Podravskom.hr u značajnoj količini prevladava crna kronika, no ne i političke teme. S druge strane, za virovitičko-podravski slučaj, teza je opovrgнута jer su teme, crna kronika i politika, najmanje zastupljene. Druga postavljena teza, H2: „Portali ePodravina i Podravski.hr više poštuju novinarske standarde izvještavanja od ICV portala“ nije potvrđena, ali ni opovrgнута jer su sva tri analizirana portala u jednakoj mjeri kršila novinarske standarde. Sva tri portala su najviše kršila standard točnosti, međutim ostali standardi su većinom poštovani te među portalima postoje zanemarive razlike.

Sveučilište Sjever

MM

SVEUČILIŠTE
SJEVER

IZJAVA O AUTORSTVU I SUGLASNOST ZA JAVNU OBJAVU

Završni/diplomski rad isključivo je autorsko djelo studenta koji je isti izradio te student odgovara za istinitost, izvornost i ispravnost teksta rada. U radu se ne smiju koristiti dijelovi tudihih radova (knjiga, članaka, doktorskih disertacija, magistarskih radova, izvora s interneta, i drugih izvora) bez navođenja izvora i autora navedenih radova. Svi dijelovi tudihih radova moraju biti pravilno navedeni i citirani. Dijelovi tudihih radova koji nisu pravilno citirani, smatraju se plagijatom, odnosno nezakonitim prisvajanjem tuđeg znanstvenog ili stručnoga rada. Sukladno navedenom studenti su dužni potpisati izjavu o autorstvu rada.

Ja, ANA ŠPIRANEĆ (ime i prezime) pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem da sam isključivi autor/ica završnog/diplomskog (obrisati nepotrebno) rada pod naslovom POŠTIVANJE NOVINKARSKIH STANDARDA NA POKRATU (upisati naslov) te da u navedenom radu nisu na nedozvoljeni način (bez pravilnog citiranja) koristeni dijelovi tudihih radova.

Student/ica:
(upisati ime i prezime)

AS
(vlastoručni potpis)

Sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju završne/diplomske radove sveučilišta su dužna trajno objaviti na javnoj internetskoj bazi sveučilišne knjižnice u sastavu sveučilišta te kopirati u javnu internetsku bazu završnih/diplomskih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice. Završni radovi istovrsnih umjetničkih studija koji se realiziraju kroz umjetnička ostvarenja objavljaju se na odgovarajući način.

Ja, ANA ŠPIRANEĆ (ime i prezime) neopozivo izjavljujem da sam suglasan/na s javnom objavom završnog/diplomskog (obrisati nepotrebno) rada pod naslovom POŠTIVANJE NOVINKARSKIH STANDARDA NA POKRATU (upisati naslov) čiji sam autor/ica. NAPOMENUJEM DA JE RAD POKRAT - POKRATSKO, NE JE VRAĆEN.

Student/ica:
(upisati ime i prezime)

AS
(vlastoručni potpis)

7. Literatura

Knjige:

1. Bertrand, Claude-Jean. 2007. *Deontologija medija*. ICEJ. Zagreb.
2. Brautović, Mato. 2011. *Online novinarstvo*. Školska knjiga. Zagreb.
3. Kovačić, Siniša. 2021. *Online novinarstvo: služenje javnosti ili podilaženje publici*. Hrvatska sveučilišna naklada. Sveučilište u Mostaru. Zagreb.
4. Malović, Stjepan. 2005. *Osnove novinarstva*. Golden marketing – Tehnička knjiga Zagreb.
5. Malović, Stjepan; Vilović, Gordana; Ricchiardi, Sherry. 2007. *Etika novinarstva*. ICEJ. Zagreb.

Časopisi:

1. Ivanuš, Željana. 2021. „Novinarska etičnost pod pritiskom interesnih skupina – iskustva hrvatskih novinara“. *Media, culture and public relations* 12(1). 73-90.
2. Poler Kovačić, Melita. 1998. „Što je novinarska etika“. *Medijska istraživanja* 4(1). 29-41
3. Barović, Vladimir. 2011. „Objektivnost, novinarska etika i izvještavanje u kriznim situacijama“. *Medijska istraživanja* 2 (3-4). 118-126

Internetski izvori:

1. Kodeks časti hrvatskih novinara. <https://www.hnd.hr/kodeks-casti-hrvatskih-novinara1> (pristupljeno 10.8.2022.)
2. Zakon o elektroničkim medijima. https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_10_111_1942.html (pristupljeno 10.8.2022.)
3. ICV.hr. <https://www.icv.hr/> (pristupljeno 15.8.2022.)
4. Epodravina.hr. <https://epodravina.hr/> (pristupljeno 15.8.2022.)
5. Podravski.hr. <https://podravski.hr/> (pristupljeno 15.8.2022.)

Popis slika

Slika 4.1.1.1. Prikaz naslovne stranice ICV portala	10
Slika 4.1.2.1. Prikaz naslovne stranice portala ePodravine	12
Slika 4.1.3.1. Prikaz naslovne stranice portala Podravski.hr.....	12

Popis tablica

Tablica 1. Broj objava analiziranih portala	13
Tablica 2. Broj objava na analiziranim portalima prema temama.....	14
Tablica 3. Prikaz navedenih izvora i autora objava analiziranih portala.....	15
Tablica 4. Prikaz poštivanja profesionalnih novinarskih standarda izvještavanja na analiziranim portalima kod tekstova koji pripadaju crnoj kronici.....	16
Tablica 5. Spol ispitanika	20
Tablica 6. Dob ispitanika.....	20
Tablica 7. Informiranje putem lokalnih portala Virovitičko-podravske županije	20
Tablica 8. Učestalost informiranja putem lokalnih portala Virovitičko-podravske županije.....	21
Tablica 9. Najviše praćeni portali u Virovitičko-podravskoj županiji	21
Tablica 10. Pitanje: Smatrate li ICV portal najpopularnijim lokalnim portalom u Virovitičko-podravskoj županiji?.....	22
Tablica 11. Spol ispitanika	25
Tablica 12. Dob ispitanika.....	25
Tablica 13. Informiranje putem lokalnih portala Koprivničko-križevačke županije	25
Tablica 14. Učestalost informiranja putem lokalnih portala Koprivničko-križevačke županije ...	26
Tablica 15. Najviše praćeni portali u Koprivničko-križevačkoj županiji.....	26

Popis grafikona

Grafikon 1. Mišljenje ispitanika o lokalnim portalima Virovitičko-podravske županije i kvaliteti njihovih sadržaja.....	23
Grafikon 2. Mišljenje ispitanika o tekstovima ICV portala.....	23
Grafikon 3. Mišljenje ispitanika o nepristranosti ICV portala.....	24
Grafikon 4. Mišljenje ispitanika o nedostatku subjektivnih žanrova na ICV portalu.....	24
Grafikon 5. Mišljenje ispitanika o količini kvalitetnog i raznovrsnog sadržaja na lokalnim portalima Koprivničko-križevačke županije.....	27
Grafikon 6. Mišljenje ispitanika o prevladavanju crne kronike na lokalnim portalima.....	27
Grafikon 7. Prikaz mišljenja ispitanika o korištenju atraktivnih naslova na lokalnim portalima.....	28
Grafikon 8. Mišljenje ispitanika o tekstovima ePodravine.....	28
Grafikon 9. Mišljenje ispitanika o tekstovima Podravskog.hr portala.....	29
Grafikon 10. Mišljenje ispitanika o nepristranosti ePodravine.....	29
Grafikon 11. Mišljenje ispitanika o nepristranosti Podravskog.hr portala.....	30
Grafikon 12. Mišljenje ispitanika o nedostatku subjektivnih žanrova.....	30